

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. februar 2022
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Maise Biørn Jørgensen
Sagsnr.: 2022-0032/09-0157
Dok.: 2304268

Besvarelse af spørgsmål nr. 43 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 43 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. januar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU).

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 43 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for de hidtidige erfaringer med ændringerne af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland i foråret 2019 vedr. seksualforbrydelser, jf. L 123 (folketingsåret 2018-19. 1. samling)? Vil ministeren herunder redegøre for, hvor mange og hvilke domme der er blevet afsagt samt længden af foranstaltninger der er blevet idømt i henhold til denne lovgivning henholdsvis før og efter lovændringens ikrafttræden i 2019? Vil ministeren desuden redegøre for, hvilke økonomiske og personalemæssige ressourcer, kriminalforsorgen i Grønland har anvendt på dømte efter denne lovgivning både før og efter lovændringen i 2019?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, Domstolsstyrelsen og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har i anledning af de stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra Politimesteren i Grønland. Politimesteren har oplyst blandt andet følgende:

”1. Lovforslag nr. 123 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (seksualforbrydelser mv), som er gennemført ved lov nr. 168 af 27. februar 2019, havde til formål at gennemføre en generel revision af kriminallovens regler om seksualforbrydelser og tog navnlig udgangspunkt i de ændringer, der blev gennemført i den danske straffelov ved lov nr. 633 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Seksualforbrydelser).

Loven gennemførte bl.a. en sproglig modernisering af kriminallovens kapitel om seksualforbrydelser. Loven gennemførte desuden i forhold til seksualforbrydelser en række udvidelser i allerede kriminaliserede forhold og enkelte nykriminaliseringer, herunder bl.a. følgende:

- En udvidelse af kriminallovens § 74 om blodskam. Bestemmelsen blev udvidet til også at omfatte seksuelle forhold til adoptivbørn.

- En udvidelse af kriminallovens § 77 og § 78 om forbud mod at skaffe sig seksuelt forhold ved at udnytte forurettedes hjælpeløse tilstand eller sindssygdom eller mentale retardering og mod at skaffe sig seksuelt forhold ved groft misbrug af arbejdsmæssig eller økonomisk afhængighed. Bestemmelserne blev udvidet til også at kriminalisere seksuelt forhold ved groft misbrug af behandlings- eller plejemæssig afhængighed samt en udvidelse til også at omfatte sådanne seksuelle forhold inden for ægteskab.
- En udvidelse af kriminallovens § 77 om voldtægt. Bestemmelsen blev udvidet således, at samleje med eller andet seksuelt forhold til børn under 12 år straffes som voldtægt. Samleje med og seksuelt forhold til børn under 12 år blev før lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksualforbrydelser m.v.) straffet efter kriminallovens § 79 om kønsligt forhold til børn under 15 år.
- En udvidelse af kriminallovens § 81 om forbud mod som kunde mod betaling at benytte sig af en prostitueret under 18 år. Bestemmelsen blev udvidet til også at kriminalisere medvirken til, at en person under 18 år prostituerer sig.
- En ny § 82 i kriminalloven, hvorved medvirken til, at en person under 18 år deltager i en forestilling med pornografisk optræden, blev kriminaliseret, ligesom det blev kriminaliseret at være tilskuer til en sådan forestilling.
- En udvidelse af kriminallovens § 85, stk. 2, om forbud mod besiddelse af børnepornografisk materiale. Bestemmelsen blev udvidet således, at en person, der gennem internettet eller et lignende system til spredning af information gør sig bekendt med 'utugtige fotografier eller film, andre utugtige visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år', kan straffes.

2. Det er ikke muligt elektronisk at udtrække oplysninger fra Grønlands Politis sagsbehandlingssystem om antallet af oprettede kriminalsager, der har baggrund i udvidelserne af det kriminelle område, og disses fordeling på de enkelte bestemmelser i kriminalloven. Det er imidlertid Politimesteren i Grønlands vurdering, at der er sket en mindre stigning i antallet af kriminalsager efter ændringen af kriminalloven ved lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksualforbrydelser m.v.). Politimesteren i Grønland skønner, at stigningen skyldes nykriminaliseringen af en række forhold, herunder sager i anledning af udvidelsen af § 78, stk. 3, om forhold til indsatte i kriminalforsorgens institutioner mv., § 81, stk. 2, om medvirken til kønsligt forhold til en ung person, og § 85, stk. 2, om kriminaliseringen af

gennem internettet mv. at gøre sig bekendt med børnepornografisk materiale.

3. Lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksualforbrydelser m.v.) indeholder hverken i lovteksten eller i forarbejderne tilkendegivelser om en skærpelse af foranstaltningsniveauet i forhold til de bestemmelser, lovændringen vedrører.

Det er ikke muligt elektronisk at udtrække oplysninger fra Grønlands Politis sagsbehandlingssystem om, hvorvidt foranstaltningsniveauet er skærpet efter lovændringen, ligesom det ikke er muligt ved elektronisk opslag i Kriminalregisteret retvisende at afgrænse til afgørelser omhandlende de ovennævnte udvidelser og nykriminaliseringer. Det er dog Grønlands Politis vurdering, at foranstaltningsniveauet i Grønland ikke ses at være blevet skærpet som følge af lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksualforbrydelser m.v.).

Det bemærkes i den forbindelse, at længden af den foranstaltning, der udmåles i en konkret kriminalsag, afhænger af en lang række konkrete forhold, herunder grovheden af de forhold, der foreligger til pådømmelse, antallet af forhold, alderen på forholdene, gerningsmandens personlige forhold osv.”

Rigsadvokaten kan henholde sig til det af politimesteren anførte.”

Domstolsstyrelsen har oplyst, at samleje med eller andet seksuelt forhold til et barn under 12 år også før lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksualforbrydelser m.v.) blev betragtet som en alvorlig overtrædelse af kriminalloven. Det er ikke umiddelbart Grønlands Landsrets indtryk, at det i sig selv har medført en skærpelse af foranstaltningsniveauet, at sådanne forhold nu henføres under kriminallovens § 77 om voldtægt.

Domstolsstyrelsen har endvidere oplyst, at Grønlands Landsret ikke har sagsbehandlingssystemer, der understøtter behandlingen af kriminalsager, hvorfor statistikker for dette sagsområde udarbejdes manuelt. I Grønlands Landsrets sagsliste (journalssystem) registreres det ikke, hvilken bestemmelse i kriminalloven, der er rejst tiltale efter, eller om forurettede var under 12 år. Til gengæld registreres det, når forurettede har været under 15 år. Som det fremgår af statistikkerne for Grønlands Landsret siden 2019 på domstolens hjemmeside <https://domstol.dk/groenlandslandsret/statistik/>, har

landsretten modtaget ganske få sager, hvor forurettede var under 15 år. Grønlands Landsret udtaler sig således på et usikkert og begrænset statistisk grundlag.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at Kriminalforsorgen i Grønland ikke har brugt særskilte økonomiske og personalemæssige ressourcer på personer dømt for seksualforbrydelser før og efter lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksuualforbrydelser m.v.).

Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at ministeriet den 9. februar 2022 har fremsat lovforslag om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.), Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 126 som fremsat, der bl.a. har til formål at forhøje foranstaltningsniveauet med 50 pct. i sager om voldtægt af personer under 18 år. I bemærkningerne til dette lovforslag fremgår en række eksempler, der er illustrative for det nuværende foranstaltningsniveau i sager om voldtægt af og seksuelle forhold til mindreårige både før og efter ikrafttrædelsen af lov nr. 168 af 27. februar 2019 om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Seksuualforbrydelser m.v.).